

فضای دایره‌ای، معمول ترین معماری صحنه نمایش در تعزیه ایرانی

۵ شهریور ۱۳۹۶ ساعت ۰:۴۸

تئاتر دارای صحنه گرد مرکزی در کامل ترین شکل، در زاویه ۳۶۰ درجه، بهترین فضای ممکن نمایشی برای حضور بازیگر و شی تئاتری بر صحنه است. جالب است که فضای تئاتری تعزیه و سایر شکل‌های نمایش سنتی ایران فضایی دایره‌ای است . . .

کافه تاریخ - کافه هنر

در زمانه ما وقتی که سخن از فضاهای تئاتری می‌آید، معمولاً به دو نوع یا دو گروه کلی که دربرگیرنده انواع فضاهای تئاتریست اشاره می‌شود که عبارتند از فضاهای مکعبی و فضاهای گرد و دایره‌ای. فضای مکعبی بسته، قرنها به عنوان فضای تئاتری غربی مورد استفاده قرار داشت و هنوز هم قرار دارد که سالن تئاتر ایتالیایی نمونه کامل و عالم‌گیر آن است.

اما فضای گرد و دایره‌ای، به مثابه نمونه پیشرفته فضای نمایش در جهان امروز و خصوصاً در نیمه دوم قرن بیستم به عنوان مکان صحنه‌ای نمایش که در امکان یکپارچگی فضای سنوگرافیک بازیگران و تماشاگران میسر است مورد توجه و استفاده بسیاری از

کارگردانان معاصر قرار گرفته است. تئاتر دارای صحنه گرد مرکزی در کامل ترین شکل، در زاویه ۳۶۰ درجه ، بهترین فضای ممکن نمایشی برای حضور بازیگر و شی تئاتری بر صحنه است. جالب است که فضای تئاتری تعزیه و سایر شکلهای نمایش سنتی ایران فضایی دایره‌ای است. در نمایش سنتی ایران، همیشه صحنه و محل بازی در مرکز قرار دارد و تماشاگران دورادور- حتی آنگاه که سکویی موجود نبود- قرار داشتند. به عنوان مثال در اجراهای خیابانی و یا در درون میدانها و یا در حیاط مساجد و منازل همیشه صحنه شبیه خوانی در مرکز جمعیت تماشاگران قرار می‌گیرد.

منبع:

محمد رضا خاکی، «بررسی و بازناسی مکان صحنه‌ای در نمایش‌های سنتی ایران»، مجله مطالعات هنر، شماره ۳۹، ۱۳۸۴، ص ۱۶۹

آدرس مطلب :

[https://www.cafetarikh.com/news/۳۶۲۱۸/ایرانی-تعزیه-نمایش-صحنه-معماری-تئاتر-نمایش-صحنه-تعزیه-ایرانی](https://www.cafetarikh.com/news/۳۶۲۱۸/ایرانی-تعزیه-نمایش-صحنه-معماری-تئاتر-معمول-دایره-فضای-معماری-تئاتر-نمایش-صحنه-تعزیه-ایرانی)